

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОГО РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«РЕФОРМУВАННЯ
ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ
ТА РОЗВИТОК СУСПІЛЬНИХ
ВІДНОСИН В УКРАЇНІ:
ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ»**

(м. Ужгород, 21-22 квітня 2017 р.)

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОГО РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ ТА РОЗВИТОК
СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ:
ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ»**

21-22 квітня 2017 р.

м. Ужгород

УДК 340.1(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)300я43
Р 45

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Алмаші М.М., к.ю.н., доцент; Берназюк Я.О., д.ю.н., професор; Бисага Ю.М., д.ю.н., професор; Бєлов Д.М., д.ю.н., професор; Віхляєв М.Ю., д.ю.н., доцент; Гомонай В.В., к.ю.н., доцент; Греца С.М., к.ю.н., доцент; Громовчук М.В., к.ю.н., доцент; Жижихова Мартина, к.ю.н., доцент (Словацька Республіка); Ковач Юліус, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Лазур Я.В., д.ю.н., професор; Марцеляк О.В., д.ю.н., професор; Мраз Станіслав, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Натуркач Р.П., к.ю.н., доцент; Палінчак М.М., д.політ.н., професор; Петрецька Н.І., к.ю.н., доцент; Піфко О.О., к.ю.н., доцент; Полєднїк Петр, к.ю.н. (Чеська Республіка); Рїзник С.В., к.ю.н., доцент; Рогач О.Я., д.ю.н., професор; Станїц Петр, д.ю.н., професор (Республіка Польща); Фрїдманський Р.М., к.ю.н., доцент; Хорка Іван, д.ю.н., професор (Румунія).

Р 45 Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 21-22 квітня 2017 р. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2017. – 216 с.

ISBN 978-966-916-276-2

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії», яка відбулася на базі юридичного факультету Ужгородського національного університету 21-22 квітня 2017 р.

УДК 340.1(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)300я43

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Призупинення переговорів щодо вступу Туреччини до Європейського Союзу: причини та наслідки Ахмедова Е. Р.	8
Правовий режим як відлуння правової політики держави Вакарюк Л. В.	11

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Евтаназія в зарубіжних країнах: окремі питання конституційно-правового закріплення Громовчук М. В.	15
Конституційне закріплення права на звернення в Україні та європейських державах Кириченко Ю. В., Дерев'ягін М. В.	22
Термінологічна невизначеність категорії «процес» в аспекті прийняття конституції та внесення до неї змін Купрій В. М.	26
Чітке розмежування сфер галузевого регулювання як можливий шлях попередження колізійності Ленгер Я. І.	29
Конституція України в контексті конституційно-правового регулювання Терлецький Д. С.	32

НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

До питання реалізації акціонерами – власниками простих акцій права вимоги обов'язкового викупу акціонерним товариством належних їм акцій Головко Є. О.	36
Поняття та види електронного підпису Катинська Л. Р.	40
Правова природа засобів забезпечення позову у міжнародному комерційному арбітражі Ковтун А. А.	43
Правове забезпечення діяльності в сфері охорони здоров'я населення в Україні Корешняк К. П.	45

Проблемні аспекти захисту прав дитини нормами міжнародного приватного права Анісімова М. Ф., Нягуська К. П.	50
---	----

Особливості цивільного обороту речей Шильнікова А. О.	54
---	----

НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Проблеми гарантування та забезпечення конкуренції у господарських правовідносинах Авраменко А. І.	58
---	----

Засоби протидії рейдерським атакам в корпоративному праві Авраменко А. І.	61
---	----

Необхідність підвищення економічної конкурентоспроможності українського підприємства в умовах світової інтеграції Авраменко А. І.	65
---	----

Поняття та правова природа корпоративного договору Довгаль К. М.	67
--	----

Factoring in Ukraine and abroad: comparative legal analyses Kyureieva N. S.	71
---	----

Державні господарські об'єднання як суб'єкти господарського права Мисечко А. В.	75
---	----

До питання щодо відшкодування збитків у господарсько-договірних зобов'язаннях Мисечко А. В.	78
---	----

Захист суб'єктів господарювання: принципи здійснення Мисечко А. В.	82
--	----

Особливості правового статусу МТСБУ Фур'яка Я. А.	84
---	----

НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Проблемні аспекти реалізації внутрішньо переміщеними особами, які постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, права на соціальне забезпечення Бурка А. В.	88
--	----

Справедливість у міжнародному та національному законодавстві про працю Соловей А. А.	92
--	----

НАПРЯМ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Основні ознаки, функції та значення строків у кримінальному праві Нікітіна А. О.	96
Екологічний контроль в системі державної екологічної політики Якимець О. І., Якимець С. О.	100

НАПРЯМ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Механізм адміністративно-правового регулювання сфери аквакультури Бродовська О. О.	104
Ще раз до основних принципів ювенальної юстиції Герасимчук С. С.	108
Особливості дозвоільно-ліцензійного провадження у сфері використання техногенних родовищ корисних копалин Гладій О. В.	112
Особливості договору банківського вкладу на користь третьої особи Кальонов О. О.	115
Проблеми розмежування адміністративних та інших правовідносин, що виникають у діяльності національного центрального бюро інтерполу Наніютов Є. К.	118
Електронне декларування: проблема розголошення персональних даних Старецька О. В.	122
Вимоги до адміністративних актів суб'єктів публічної адміністрації та підстави для їх оскарження Суліма Ю. О.	125

НАПРЯМ 8. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Особливості діяльності установ виконання покарань щодо умовно-дострокового звільнення засуджених осіб Гіот Х. Я.	129
Співні питання кваліфікації посягань на життя, здоров'я, вчинені у стані сильного душевного хвилювання Горпинюк О. П.	133
«Публічні заклики до вчинення діяння» в теорії кримінальної законотворчості Дмигрук М. М.	137
Кримінально-правова політика Республіки Таджикистан в сфері протидії вчиням, що вчиняються із застосуванням ядерної зброї Вигурський О. Б.	140

НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ. ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бурка А. В.

аспірант

Інституту держави та права імені В. М. Корецького

Національної академії наук України

м. Київ, Україна

У зв'язку із появою в Україні осіб із «особливим правовим статусом» – внутрішньо переміщених осіб (далі ВПО) виникла необхідність дослідити специфіку (особливості) соціального забезпечення ВПО, які постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

Відповідно до чинного законодавства основна відмінність між особами, які постраждали від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання і ВПО, які мають цей статус, полягає лише у спрощеній або в спеціальній процедурі набуття чи продовження отримання ВПО того чи іншого виду соціального забезпечення. Така ситуація насамперед зумовлена тим, що часто ВПО зустрічаються з проблемою втрати документів, які є необхідними для одержання соціальних виплат, а, отже, за дотримання стандартної процедури не змогли б реалізовувати своє конституційне право. Для уникнення такої ситуації законодавцем було встановлено, що матеріальне забезпечення, страхові виплати призначаються ВПО, які постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, в разі відсутності необхідних документів – за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування у порядку, встановленому правлінням Фонду соціального страхування України. У разі відсутності в зазначеному Реєстрі необхідних відомостей матеріальне забезпечення, страхові виплати надаються у мінімальному розмірі, встановленому правлінням Фонду соціального страхування України, з наступним перерахуванням сум матеріального забезпечення після надходження документів, що підтверджують право застрахованих осіб на їх надання [1. ст. 7].

Іншою відмінною рисою є те, що ВПО, які постраждали внаслідок нещасного випадку та професійного захворювання, мають право на одержання двох спеціальних видів державних допомог: щомісячної адресної допомоги та одноразової допомоги, незалежно від інших видів соціального забезпечення. Тому, якщо особа до надання їй статусу ВПО втратила працездатність внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, то вона й надалі матиме право на усі види соціального забезпечення, що передбачені для такої категорії осіб, відповідно до ст. 36 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [2].

Взята на облік ВПО має також право на забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, на одержання реабілітаційних послуг відповідно до законодавства за місцем її фактичного проживання. Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, надання реабілітаційних послуг здійснюється на наявності необхідних документів, що підтверджують право на ці послуги та способи, а у разі їх відсутності – за даними Централізованого банку даних з проблем інвалідності (для осіб, які звертаються повторно) та індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини-інваліда в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Щодо пенсійного забезпечення ВПО, які постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, то як і для всіх ВПО, реалізація даного права здійснюється на загальних підставах, відповідно до законодавства України, за місцем її фактичного перебування.

Що стосується щомісячної адресної допомоги, то вона надається ВПО для покриття витрат на проживання [3, п. 2, 3] з дня звернення за її призначенням і виплачується по місяць зняття з такого обліку включно, але не більше ніж шість місяців. ВПО має право повторно звернутися із заявою про надання їй допомоги на новий строк (шість місяців), якщо відсутні зміни, що впливають на призначення грошової допомоги.

Грошова допомога особам, які переміщуються, призначається на сім'ю та виплачується у таких розмірах: для непрацездатних осіб (пенсіонери, діти) – 884 гривні на одну особу; для інвалідів – прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність; для працездатних осіб – 442 гривні на одну особу (члена сім'ї). Загальна сума допомоги на сім'ю розраховується як сума розмірів допомоги на кожного члена сім'ї та не може перевищувати 2 400 гривень.

Законодавцем передбачено, що ВПО позбавляються права на грошову допомогу у разі, коли: 1) будь-хто з членів сім'ї ВПО чи відповідно сама ВПО має у власності житлове приміщення, розташоване в регіонах, інших ніж тимчасово окупована територія України, райони проведення антитерористичної операції та населені пункти, що розташовані на лінії зіткнення; 2) будь-хто з членів сім'ї має

на депозитному банківському рахунку кошти у сумі, що перевищує 10-кратний розмір прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб. Щодо першої умови, то варто зазначити, що наявність житла у будь-кого з членів сім'ї ВПО чи в самій ВПО ще не означає наявності у неї коштів на оплату комунальних послуг, оскільки ВПО, залишаючи своє постійне місце проживання, у більшості випадків втрачають і робоче місце. А що робити у тому випадку, якщо житло у будь-якого члена сім'ї ВПО є, але він з тих чи інших причин не надає права користування ним? Виходить, що в такій ситуації ВПО може опинитися і без житла, і без грошової допомоги на його оренду.

Щодо другої умови, то тут виникає аналогічна ситуація: що робити, якщо член сім'ї не буде використовувати кошти, що містяться на депозитному рахунку, адже з правової точки зору це є його правом, а не обов'язком. Вирішення таких питань на законодавчому рівні відсутнє, тому, коли ВПО зіткнеться з такою проблемою, скоріш за все їй просто відмовлять у наданні допомоги.

Окрім щомісячної допомоги, ВПО також мають право на одноразову допомогу [4], але не всі ВПО, а лише ті, що перебувають у складних життєвих обставинах. При цьому, що розуміти під «складними життєвими обставинами», законодавець не роз'яснює. Вагомим недоліком у виплаті такої одноразової допомоги є те, що її розмір законодавчо не встановлений та відсутні критерії, які впливають на збільшення чи зменшення розміру такої допомоги у разі її надання. Із змісту Постанови КМУ «Про затвердження Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України або району проведення антитерористичної операції» № 535 не зрозуміло, хто взагалі визначає розмір грошової допомоги – комісія місцевого рівня, Мінсоцполітики чи комісія загальнодержавного рівня, адже в кожного із зазначених трьох суб'єктів є повноваження визначати розмір одноразової грошової допомоги.

Ще однією проблемою, на нашу думку, є строки виплати одноразової допомоги у випадку її призначення, адже з моменту отримання позитивного рішення від місцевої комісії та до фактичного надходження коштів на банківський рахунок може пройти більше одного місяця. Така ситуація аж ніяк не сприяє належному соціальному забезпеченню ВПО. І нарешті, якщо розмір отриманої грошової адресної допомоги не враховується під час обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальних допомог, то щодо надання одноразової грошової допомоги така умова відсутня, тому не зрозуміло, чи застосовувати в даному випадку принцип аналогії, чи все ж таки розмір одноразової допомоги буде враховуватися при наданні інших видів соціального забезпечення?

Детально проаналізувавши види та порядок надання соціального забезпечення ВПО, які постраждали внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, вважаємо, що чинне законодавство у цій сфері потребує удосконалення. Так, на нашу думку, доцільно: 1) вирішити питання щодо збільшення розміру щомісячної адресної допомоги, виходячи з реальних ринкових цін на оренду житла та розміру комунальних платежів; 2) деталізувати підстави для відмови у наданні щомісячної допомоги; 3) законодавчо визначити примірний перелік обставин, за наявності яких ВПО може звертатися за одноразовою допомогою; 4) встановити розмір одноразової допомоги та чітко зазначити критерії, що беруться до уваги при її розрахунку; 5) визначити строк, в межах якого особа зможе отримати таку одноразову допомогу, з моменту отримання позитивної відповіді від Комісії місцевого рівня (при чому такий строк має бути максимально мінімальний); 6) чітко зазначити, чи враховується розмір одноразової допомоги при наданні інших соціальних допомог.

Література:

1. Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20.10.2014 р. станом на 21.02.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. станом на 01.01.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
3. Постанова КМУ від 1 жовтня 2014 р. № 505 станом на 22.12.2016 р. «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/505-2014-p>
4. Постанова КМУ №535 від 1 жовтня 2014 станом на 09.09. 2015 р. «Про затвердження Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України або району проведення антитерористичної операції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/535-2014-p>